

Alþingi
Allsherjar- og menntamálanefnd
150 Reykjavík

Reykjavík, 11. maí 2023

Tilvísun: 2023040791/H.H.

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um fjölmiðla, nr. 38/2011 (EES-reglur, hljóð og myndmiðlunarþjónusta, samfélagsmiðlar o.fl.)

Persónuvernd vísar til beiðni allsherjar- og menntamálanefndar Alþingis frá 27. apríl 2023 um umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um fjölmiðla, nr. 38/2011 (EES-reglur, hljóð og myndmiðlunarþjónusta, samfélagsmiðlar o.fl.) (þskj. 1527, 979. mál á 153. löggjafarþingi).

Með frumvarpinu eru lagðar til ýmsar breytingar á lögum nr. 38/2011, um fjölmiðla, til innleiðingar á tilskipun (ESB) 2018/1808.

Persónuvernd gerir athugasemdir við eftirfarandi atriði:

1.

Athugasemdir við ákvæði í frumvarpi

Í d-líð 25. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir nýrri málsgrein í 54. gr. laga nr. 38/2011, þess efnis að Persónuvernd hafi heimild til að leggja stjórnvaldssektir á þá sem brjóta gegn ákvæði 4. mgr. 28. gr. og/eða 3. mgr. 36. gr. d skv. VII. kafla laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, nr. 90/2018.

Líkt og fram kemur í greinagerð frumvarpsins var haft samráð við Persónuvernd um hlutverk stofnunarinnar við eftirlit með framkvæmd ákvæðisins. Persónuvernd vekur athygli á að í bréfi stofnunarinnar til mennta- og menningarmálaráðuneytisins, dags. 14. apríl 2020, sagði:

„Þar sem stjórnvaldssektir eru aðeins ein þeirra valdheimilda sem Persónuvernd hefur, og með hliðsjón af því að meta þarf hverju sinni hvort stjórnvaldssektum verði beitt, eða eftir atvikum öðrum valdheimildum stofnunarinnar, telur Persónuvernd ekki rétt að bætt verði við 54. gr. fjölmiðlalaga málsgrein um að Persónuvernd leggi stjórnvaldssektir á þá sem brjóta gegn ákvæði 4. mgr. 28. gr. og/eða 2. mgr. 36. gr. d. Þess í stað verði vísað til þess að um eftirlit og viðurlög við brotum gegn umræddum ákvæðum fari eftir lögum um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, svo sem áður segir.“

Persónuvernd telur að þessar athugasemdir stofnunarinnar eigi í meginatriðum enn við um ákvæði d-líð 25. gr. frumvarpsins. **Persónuvernd telur ótækt að ákvæðið verði óbreytt að lögum enda mætti þá líta svo á að valdheimildir stofnunarinnar, vegna brota á tilvitnuðum ákvæðum laga nr. 38/2011, takmörkuðust við beitingu stjórnvaldssekta, þrátt fyrir að stjórnvaldssektir séu aðeins ein þeirra valdheimilda sem Persónuvernd hefur samkvæmt lögum nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga.**

Til að tryggja betra samræmi við ákvæði laga nr. 90/2018 að þessu leyti leggur Persónuvernd til að d-liður 25. gr. frumvarpsins orðist svo:

„Um eftirlit og viðurlög við brotum gegn 6. mgr. 28. gr. og/eda 3. mgr. 36. gr. d fer samkvæmt lögum um persónuvernd um vinnslu persónuupplýsinga.“

Loks telur Persónuvernd að orðið „Persónuupplýsingum“ í upphafi 3. mgr. d-liðar 19. gr. frumvarpsins sé misritað og að það ætti að standa í þolfalli í stað þágufalls.

2.

Árétting vegna athugasemda í greinargerð

Í athugasemdum við 13. gr. frumvarpsins í greinargerð þess, er vísað til þess að í formálsordum reglugerðar (ESB) 2016/679 sé áréttað að óheimilt sé að búa til persónu- eða notendasnið um börn.

Persónuvernd bendir á að í 38. lið formálsorda reglugerðarinnar segir:

„Persónuupplýsingar barna ættu að njóta sérstakrar verndar þar sem þau kunna að vera síður meðvitund um áhættu, afleiðingar og viðkomandi verndarráðstafanir og réttindi sín í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga. Þessi sérstaka vernd ætti einkum að eiga við um notkun persónuupplýsinga barna í markaðssetningarskyni eða þegar búin eru til persónu- eða notendasnið og um söfnun persónuupplýsinga er varða börn þegar þau nota þjónustu sem börnum er boðin beint. Samþykki forsjáradila ætti ekki að vera nauðsynlegt þegar um er að ræða forvarnar- eða ráðgjafarþjónustu sem barni er boðin beint.“

Persónuvernd vekur athygli á að hvorki tilvitnaður liður formálsordanna né aðrir liðir þeirra leggja beinlínis bann við gerð persónu- eða notendasnið fyrir börn en slík vinnsla getur þó strítt gegn ákvæðum persónuverndarlöggjafarinnar. Í tilskipun (ESB) 2018/1808 er hins vegar mælt fyrir um sérreglu á þessu sviði, sbr. 2. mgr. 6. gr. a tilskipunarinnar, þar sem segir að óheimilt sé að vinna persónuupplýsingar um einstaklinga undir lögaldri, sem safnað er eða sem verða til á annan hátt hjá fjölmidlaveitum í samræmi við 1. mgr. ákvæðisins, í viðskiptalegum tilgangi, líkt og við beina markaðssetningu, gerð persónusniðs og atferlismíðaðar auglýsingar. Því telur Persónuvernd ekki ástæðu til að gera sérstakar athugasemdir við þetta atriði að öðru leyti.

3.

Ekki eru að öðru leyti gerðar athugasemdir við efni frumvarpsins. Verði frekari umsagnar óskað um einstök atriði verður hún fúslega veitt.

Persónuvernd, 11. maí 2023

Bjarni Freyr Rúnarsson

Harpa Halldórsdóttir